EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Õigusasjade komisjon

ESIALGNE
2003/0168(COD)

29.3.2005

***I
RAPORTI PROJEKT

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek lepinguväliste kohustuste suhtes kohaldatava õiguse kohta ("Rooma II")
(KOM(2003)0427 – C5-0338/2003 – 2003/0168(COD))

Õigusasjade komisjon

Raportöör: Diana Wallis

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus *häälteenamus*
**I	koostöömenetlus (esimene lugemine) *häälteenamus*
**II	koostöömenetlus (teine lugemine) *häälteenamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi koosseisu enamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***	nõusolekumenetlus *parlamendi koosseisu enamus v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ja ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel*
***I	kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine) *häälteenamus*
***II	kaasotsustamismenetlus (teine lugemine) *häälteenamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi koosseisu enamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***III	kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine) *häälteenamus ühise seisukoha heakskiitmiseks*

(Antud menetlus põhineb Euroopa Komisjoni poolt ette pandud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud tekstide kohta esitatud muudatusettepanekud

Parlamendi muudatusettepanekutes tõstetakse muudetud tekst esile ***paksus kaldkirjas***. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud tehnilistele osakondadele ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselgelt valed või puuduvad lõigud mõnes tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul tuleb saada vastavate tehniliste osakondade nõusolek.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5

EXPLANATORY STATEMENT.....33

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek lepinguväliste kohustuste suhtes kohaldatava õiguse kohta ("Rooma II")
(KOM(2003)0427 – C6-0338/2003 – 2003/0168(COD))

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2003)0427)[1];

– võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 61 punkti c, mille alusel Euroopa Komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C5-0338/2003);

– võttes arvesse kodukorra artiklit 51;

– võttes arvesse õigusasjade komisjoni raportit ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamust (A6-0000/2005);

1. kiidab Euroopa Komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;

2. palub Euroopa Komisjonil asi uuesti parlamenti saata, kui ta kavatseb ettepanekut oluliselt muuta või seda teise tekstiga asendada;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada parlamendi seisukoht nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

Euroopa Komisjoni ettepanek	Parlamendi muudatusettepanekud
	Muudatusettepanek 1 Põhjendus 5
5) Määruse ulatus peab olema kooskõlas määrusega (EÜ) nr 44/2001 ***ja 1980. aasta Rooma konventsiooniga***.	5) Määruse ulatus ***ja sätted peavad*** olema kooskõlas ***nõukogu 22. detsembri 2000. aasta*** määrusega (EÜ) nr 44/2001 ***kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades ning määrusega (EÜ) nr ../... lepinguliste kohustuste suhtes kohaldatava õiguse kohta ("Rooma I")***.
	Justification

[1] EÜT C ... / ELTs seni avaldamata.

It is self-evident that the Regulation should be consistent not only with the 1980 Rome Convention, which will continue in being owing to the fact that Denmark is not participating in the adoption of the Regulation, but also with the new regulation which will emerge from the Rome I project.

Muudatusettepanek 2
Põhjendus 5 a (uus)

5 a) Ühenduse õiguskindluse põhimõtte kohaselt ei tohi käesoleva määrusega piirata kohaldatava õigusega seotud ega seda mõjutavaid muid teiseste õigusaktide vahendites sisalduvaid sätteid, nagu erijuhtumite kollisiooninorme, ühenduse ülimusliku iseloomuga imperatiivseid sätteid ega siseturu teatavaid õiguslikke põhimõtteid. Selle tulemusena peab käesolev määrus aitama kaasa siseturu õigele toimimisele, eriti kaupade ja teenuste vabale liikumisele.

Justification

This amendment, which is based on the wording of the Commission's recital 19, should be read together with the amendment to Article 1 (Material scope, which should read "substantive scope"). It is essential that the rules of this Regulation should not hamper the proper functioning of the Internal Market.

Muudatusettepanek 3
Põhjendus 7

7) ***Lex loci deliciti commissi põhimõte on lepinguväliste kohustuste osas põhiline lahendus peaaegu kõikides liikmesriikides, kuid põhimõtte praktilist kohaldamist olukorras, kus juhtumiga seotud asjaolud puudutavad mitmeid erinevaid riike, käsitletakse erinevalt. See olukord põhjustab õiguslikku ebakindlust.***	7) ***Kõikides liikmesriikides peavad õigusliku ebakindluse minimeerimiseks kehtima võimalikult ühtsed kollisiooninormid. Ent vajadus õiguskindluse järele peab olema allutatud õiglasele käitumisele üksikjuhtumite puhul ja seega tuleb kohtutele võimaldada diskretsioon. Lisaks tuleb austada poolte kavatsusi seoses nende selgesõnalise valikuga lepinguvälise kahju või delikti suhtes kohaldatava seaduse osas või kui niisuguse valiku on põhjendatult teinud kohus.***

Justification

Whereas to select the lex loci delicti commissi as the basic solution has its attractions, more flexibility needs to be built into the rules so as to allow the courts to do justice in individual cases. Moreover, it is important to respect party autonomy.

Muudatusettepanek 4
Põhjendus 8

8) ***Reeglite ühtsuse*** eesmärk ***on*** kohtuotsuste etteaimatavuse suurendamine ning vastutavaks peetava isiku ja kahju kannatanud isiku huvide vahelise mõistliku tasakaalu tagamine. ***Seotus riigiga, kus tekkis otsene kahju (lex loci delicti commissi), loob õiglase tasakaalu kahju põhjustanud isiku ja kahju kannatanud isiku huvide vahel ning selles peegeldub ka kaasaegne arusaam kodanikuvastutusest ja range vastutusega süsteemide areng.***	8) ***Käesoleva määruse*** eesmärk ***peaks olema*** kohtuotsuste etteaimatavuse suurendamine ning vastutavaks peetava isiku ja kahju kannatanud isiku huvide vahelise mõistliku tasakaalu tagamine. ***Samuti peaks määrusega olema rahuldatud poolte põhjendatud ootused, võimaldades kohtutel seisukoha võtmist asjassepuutuvale vaidlusele kohaldatava seaduse suhtes, mis rahuldab rahvusvahelise kaubanduse ja sisepiirideta riikidega ühenduse tehingutega seotud vajadusi.***

Justification

See the justification to the amendment to recital 7. Moreover, it is uncertain what the "modern approach to civil liability"is. Also it is not felt that the reference to systems of strict liability is necessary.

Muudatusettepanek 5
Põhjendus 8 a (uus)

	8 a) Käesolevas määruses sätestatud kollisiooninormidega kaetakse samuti rangel vastutusel põhinevad kohustused; ühendavate faktorite kohta kehtestatud ühtlustatud sätteid kohaldatakse ka lepinguvälise kahju/deliktiga seotud vastutusvõimele.

Justification

In view in particular (but not only) of the obligations arising from traffic accidents based on the strict liability of the vehicle owner, it is important to make it plain that the conflict rules also cover strict liability. It is also worth making it clear that the harmonised rules on

connecting factors apply to the question of the capacity to incur liability in tort/delect.

Muudatusettepanek 6
Põhjendus 9

9) Spetsiifilise lepinguvälise kahju/delikti suhtes, mille puhul üldpõhimõte ei võimalda mõistlikku tasakaalu kaalul olevate huvide vahel, tuleks kehtestada spetsiifilised sätted.	***kustutatud***

Justification

This recital is unnecessary in view of the new approach adopted herein.

Muudatusettepanek 7
Põhjendus 9 a (uus)

	9 a) Kohaldatava seaduse küsimuse käsitlemisel tuleb pöörata tähelepanu ka vajadusele tagada kõrgetasemeline tarbijakaitse ning rõhutada ühenduse õigusaktidega tarbijakaitsele omistatud tähtsust..

Muudatusettepanek 8
Põhjendus 10

10) Tootevastutuse osas peab kollisiooninorm hajutama kaasaaegsest kõrgtehnoloogilisest ühiskonnast tulenevad riskid, kaitsma tarbijate tervist, edendama innovatsiooni, tagama ausa konkurentsi ja edendama kaubandust. Nende eesmärkide osas on tasakaalustatud lahenduseks seose olemasolu kahju kannatanud isiku alalises elukohas kehtiva õigusega ning kohtuotsuse etteaimatavus.	***kustutatud***

Justification

It is considered that the general rules can cater perfectly well for product liability cases.

Muudatusettepanek 9
Põhjendus 11

11) Ebaausa konkurentsi küsimuste puhul peavad kollisiooninormid kaitsma konkurente, tarbijaid ja üldsust ning tagama turumajanduse õige toimimise. Seotus asjaomasel turul kehtiva õigusega täidab üldjuhul need eesmärgid, kuigi eritingimustel puhul võivad osutuda kohaseks muud eeskirjad.	***kustutatud***

Justification

It is considered that the general rules can cater perfectly well for cases involving unfair competition. Moreover, it is uncertain what exactly is intended to be covered by "matters of unfair competition". In the event that it should be regarded as imperative to have a special rule for "matters of unfair competition", a definition clause should be included.

Muudatusettepanek 10
Põhjendus 12

12) ***Euroopa Liidu põhiõiguste hartast ja Euroopa Nõukogu inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist lähtuvalt peavad kollisiooninormid looma õiglase tasakaalu privaatsuse rikkumise ja isiklike õiguste vahel. Eraldi kaitseklausli abil tuleb tagada liikmesriikides kehtivate pressivabadusega seotud aluspõhimõtete järgimine.***	12) ***Privaatsuse ja isiklike õiguste rikkumise osas on tarvis erisätteid, eriti arvestades meedia rolli ühiskonnas ja Euroopa Kohtu pretsedendiõigust[1]. Konkreetse riigiga võib olla ka oluliselt tugevam seos, mille puhul on võetud arvesse selliseid tegureid nagu riik, kuhu trükis või ülekanne on eeskätt suunatud, või trükise või ülekande keel või müügi või antud riigi kuulajaskonna suuruse osakaal kogumüügis või kogu kuulajaskonnas. Samad kaalutlused peaksid kehtima ka veebikirjastamise suhtes.*** ***[1] Kohtuasi C-68/93 Fiona Shevill ja teised [1995] ECR I-415.***

Justification

See the justification to the first amendment to Article 6.

Muudatusettepanek 11
Põhjendus 12

12) ***Euroopa Liidu põhiõiguste hartast ja Euroopa Nõukogu inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist lähtuvalt tuleb kollisiooninormidega tagada mõistlik tasakaal privaatsuse ja isiklike õiguste rikkumise vahel. Eraldi kaitseklausli abil tuleb tagada liikmesriikides kehtivate pressivabadusega seotud aluspõhimõtete järgimine.***	12) ***Ringhäälinguorganisatsioonide ja ajakirjanduse poolse privaatsuse ja isiklike õiguste rikkumise osas on tarvis erisätet, võttes arvesse ajakirjandusvajaduse aluspõhimõtet. Riik, kuhu trükis või ülekanne on eeskätt suunatud, peaks olema kindlaks määratud selliste faktorite abil nagu trükise või ülekande keel või müügi või kuulajaskonna suurus. Selles valguses võib riik, kus teostatakse kirjastuskontrolli, olla alternatiivne siduv faktor.***

Justification

Alternative amendment designed to cater for publishers'/broadcasters' concerns.

Muudatusettepanek 12
Põhjendus 13

13) Võttes arvesse keskkonnakahjustusi ning EÜ asutamislepingu artiklit 174, milles on sätestatud kaitstuse kõrge tase, mis rajaneb ettevaatusprintsiibil ja põhimõtetel, mille järgi tuleb võtta ennetusmeetmeid ja heastada keskkonnakahjustus eeskätt kahjustuse kohas, kusjuures maksma peab saastaja, on diskrimineerimine kahju kannatanud isiku kasuks täiesti õigustatud.	***kustutatud***

Justification

It is considered that the general rules can cater perfectly well for violations of the environment. Moreover, it is uncertain what is meant by "violations of the environment" and this Regulation should be concerned solely with what the applicable law should be, not with the substantive law on environmental liability. In the event that it should be regarded as imperative to have a special rule for "violations of the environment", a definition clause should be included.

Muudatusettepanek 13
Põhjendus 14

14) Intellektuaalse omandi rikkumiste osas tuleks jääda üldtunnustatud *lex loci*	14) Intellektuaalse omandi rikkumiste osas tuleks jääda üldtunnustatud *lex loci*

protectionis põhimõtte juurde. Käesoleva määruse mõistes ***tähendab mõiste*** "intellektuaalse omandi õigused" autoriõigusi, nendega seotud õigusi, *sui generis* õigust andmebaaside kaitsele ja tööstusomandi õigusi.	*protectionis* põhimõtte juurde. Käesoleva määruse mõistes ***tuleks väljendi*** "intellektuaalse omandi õigused" ***all mõista*** autoriõigusi ja nendega seotud õigusi, *sui generis* õigust andmebaaside kaitsele ja tööstusomandi õigusi.

Justification

Muudatusettepanek 14
Põhjendus 15

15) ***Sarnased sätted*** tuleks kehtestada ***olukordadeks, kus kahju põhjustatakse mitte lepinguvälise kahju ega deliktiga***, ***vaid muu teoga, nt alusetu rikastumise ja volitusteta esindamise teel.***	15) ***Erisätted*** tuleks kehtestada ***alusetust rikastumisest või volituseta esindamisest tuleneva vastutuse suhtes***.

Justification

Special rules should be laid down for non-contractual liability arising out of unjust enrichment or agency without authority.

Muudatusettepanek 15
Põhjendus 18 a (uus)

	18 a) Mis tahes tööstustegevusest tulenevatele lepinguvälistele pooleliolevatele või lõpule viidud kohustustele kohaldatav seadus peaks olema selle riigi seadus, kus tuleks nimetatud tegevust läbi viia või kus tegevus on läbi viidud.

Justification

The rights of workers to take collective action, including strike action, guaranteed under national law must not be undermined.

Muudatusettepanek 16
Põhjendus 18 b (uus)

	18 b) Arvestades, et käesoleva määrusega kehtestatud õigus või õigused

reguleerivad kahju hüvitamist, peaksid üldjuhul mis tahes kahju ulatusega seonduvad sätted ühtima asjassepuutuvat juhtumit uuriva kohtu sätetega. Kuid võttes arvesse määrust (EÜ) nr 44/2001 ning Neljandat ja Viiendat liikluskindlustuse direktiivi, peaks juhtumit uuriv kohus kohaldama liiklusõnnetuse korral sätteid vastavalt iga üksiku kannatanu alalise elukoha määrale, kui see ei ole ebaõiglane.

Justification

It is important to make it clear that the rules relating to the quantification of damages should be those of the forum. However, in the case of traffic accidents it will often be more equitable to apply the rules of the victim's country of residence (e.g. where the victim requires life-long care). Moreover, it is appropriate to refer to the Brussels I Regulation and the Fourth and Fifth Motor Insurance Directives, since Article 11(2) of that Regulation, in conjunction with the Motor Insurance Directives, allows injured parties to bring a direct action against the insurers in a cross-border case.

Muudatusettepanek 17
Põhjendus 18 c (uus)

18 c) Selleks, et tagada kohaldatava õiguse õige arvestamine osapoolte ja kohtu poolt, kohustuvad osapooled teavitama kohut menetluse aluseks olevas dokumendis; õiguse või õiguste kaitse, mida need sisaldavad, on kohaldatav nõude kõigile osapooletele.

Justification

Muudatusettepanek 18
Põhjendus 18 d (uus)

18 d) On tähtis teha selgeks, et juhtumit uuriv kohus peaks kehtestama enda algatusel välismaa seaduse sisu.

Justification

At present, the position varies from jurisdiction to jurisdiction and this would make for uniformity of approach.

Muudatusettepanek 19
Põhjendus 19

19) Ühenduse õiguskindluse põhimõtte kohaselt ei tohi käesoleva määrusega piirata lepingutes sätestatud, kohaldatava õigusega seotud ega seda mõjutavaid muid teisese õiguse sätteid, nt erijuhtumite kollisiooninorme, ühenduse peamisi imperatiivseid sätteid, ühendusesiseses poliitikas tehtavaid erandeid ega siseturu teatavaid põhimõtteid. Lisaks sellele pole käesoleva määruse eesmärgiks luua ning määruse kohaldamine ei too kaasa takistusi siseturu õigele toimimisele, eriti kaupade ja teenuste vabale liikumisele.	***kustutatud***

Justification

This recital has been amended and renumbered recital 5a.

Muudatusettepanek 20
Artikli 1 lõike 2 punktid d ja e

d) juhatuse ja liikmete isiklik õiguslik vastutus äriühingu või muu juriidilise isiku võlgade eest ning raamatupidamisdokumentide põhikirjajärgse auditeerimise eest vastutavate isikute isiklik õiguslik vastutus;	d) juhatuse ja liikmete isiklik õiguslik vastutus äriühingu või muu juriidilise isiku võlgade eest ning ***auditeeritava äriühingu*** raamatupidamisdokumentide ***ja äriühingu liikmete*** põhikirjajärgse auditeerimise eest vastutavate isikute isiklik õiguslik vastutus;
e) trusti asutajate, fondivalitsejate ja sellest kasu saajate lepinguvälised kohustused;	e) ***vabatahtlikult loodud*** trusti asutajate, fondivalitsejate ja sellest kasu saajate lepinguvälised kohustused;

Justification

The first limb of this amendment reflects the concern that two different conflicts regimes might apply, say, where a potential purchaser of a company brings claims against the

vendor's financial advisers and the company's auditors.

The second limb relating to trusts is designed to ensure greater consistency with the 1985 Hague Convention on recognition of trusts and to avoid difficulty or confusion arising from the employment of the trust in common-law jurisdictions as a device for dealing with situations such as unjust enrichment.

Muudatusettepanek 21
Artikli 1 lõige 2 a (uus)

2 a. Käesoleva määrusega ei piirata Euroopa ühenduste selliste institutsioonide aktide kohaldamist ega vastuvõtmist:

a) milles on seoses erijuhtumitega sätestatud lepinguväliste kohustustega seotud kollisiooninormid või;

b) milles on kehtestatud sätted, mis kuuluvad kõnealuse lepinguvälise kohustuse suhtes kohaldatavast siseriiklikust seadusest sõltumata käesoleva määruse alusel kohaldamisele või;

c) mis takistavad kohtu asukohariigi õigussätte või -sätete või käesolevas määruses sätestatud õiguse kohaldamist või;

d) mille sätted aitavad kaasa siseturu õigele toimimisele tingimusel, et neid ei saa kohaldada lähtuvalt rahvusvahelise eraõiguse normidest.

Justification

It is better to deal with the substantive scope of the Regulation in a single article, clearly delimiting where Community law displaces the rules of private international law. The new indent (d) is intended to cover existing Internal Market instruments such as the television without frontiers and the e-commerce directives.

Muudatusettepanek 22
II peatüki 1. jao artikkel 2 a (uus)

Artikkel 2 a

Valikuvabadus

1. Pooled võivad pärast vaidluse tekkimist sõlmitud lepingus või juhul, kui nad on eelnevalt asunud ärisuhetesse, enne vaidluse tekkimist sõlmitud lepingus leppida kokku, et nad allutavad lepinguvälised kohustused oma äranägemisel valitud õigusele. Kohaldatava õiguse valikut tuleb väljendada või näidata mõistliku kindlusega vastavalt asjassepuutuva juhtumi tingimustele. See ei pruugi mõjutada kolmandate isikute õigusi ega kohustusi ega piira kohustuslike reeglite kohaldamist artikli 12 tähenduses.

2. Poolte tehtud õiguse valik ei võta töötajalt, kes on töölepingu pool, ära kaitset, mida talle võimaldaksid imperatiivsed sätted:

a) riigis, kus töötaja tavaliselt teostab lepingust tulenevaid tööülesandeid või;

b) selle riigi seaduse alusel, kus asub ettevõte, mille kaudu töötaja tööle võeti, kui töötaja ei teosta oma tööülesandeid ühes kindlas liikmesriigis või;

c) riigis, millega tööleping on kõige tihedamalt seotud.

3. Kui olukorra kõik muud elemendid kahju tekkimise hetkel asuvad ühes või mitmes Euroopa Ühenduse liikmesriigis, siis ei takista poolte kohaldatava õiguse valik ühenduse õiguse sätete kohaldamist

Justification

It seems more logical to move the former Article 10 to the beginning of the Regulation, since it is clear that if the parties have reached an agreement between them as to the applicable law, account should be taken of the parties' intention before applying exogenous rules in order to determine the applicable law. This also promotes judicial economy.

In addition, there seems to be no reason why parties in an arms-length commercial relationship should not be able to agree on the law applicable to any claim in tort/delict before any such claim arises. This may be convenient to businesses wishing to regulate all potential aspects of their relationship from the outset. However, the wording of this

amendment is designed to exclude consumer contracts and agreements not freely negotiated (such as standard-form contracts - contrats d'adhésion) where the contracting parties do not have equal bargaining power (e.g. insurance, franchise and licensing contracts). There also seems to be no reason why such agreements cannot be concluded in relation to intellectual property.

The new provisions relating to contracts of employment and consumer contracts reflect the position under the Rome Convention on contractual obligations.

Muudatusettepanek 23
Artikkel 3

Artikkel 3	Artikkel 3
Üldpõhimõte	Üldpõhimõte
1. Lepinguvälise kohustuse suhtes kohaldatav õigus on selle riigi õigus, kus kahju tekib või võib tekkida, olenemata riigist, kus toimus kahju põhjustanud sündmus, ja olenemata riigist või riikidest, kus tekkisid selle sündmuse kaudsed tagajärjed.	1. ***Artikli 2 a alusel sõlmitud kokkuleppe puudumisel ja kui käesolevas määruses ei sätestata teisiti, on lepinguvälisest kahjust või deliktist tuleneva*** lepinguvälise kohustuse suhtes kohaldatav õigus selle riigi õigus, kus kahju tekib või võib tekkida, olenemata riigist, kus toimus kahju põhjustanud sündmus, ja olenemata riigist või riikidest, kus tekkisid selle sündmuse kaudsed tagajärjed.
2. Kui vastutavaks peetava isiku ja kahju kannatanud isiku alaline elukoht asub kahju põhjustanud sündmuse asetleidmisel samas riigis, kohaldatakse lepinguvälise kohustuse suhtes selle riigi õigust.	
3. Olenemata ***lõigetest 1 ja 2,*** kui kõik juhtumi asjaolud viitavad selgelt, et lepinguväline kohustus on oluliselt tihedamini seotud muu riigiga, kohaldatakse nimetatud riigi õigust. ***Selgelt tihedam seos muu riigiga võib põhineda eelneval pooltevahelisel suhtel, nt asjassepuutuva lepinguvälise kohustusega tihedalt seotud leping.***	2. Olenemata ***lõikest 1 ja erandjuhul,*** kui kõik juhtumi asjaolud viitavad selgelt, et lepinguväline kohustus on oluliselt tihedamini seotud muu riigiga, kohaldatakse nimetatud riigi õigust.
	Lepinguväliseid kohustusi muude riikidega selgelt siduvad faktorid, mida võib arvestada, on järgmised:
	a) kahju jaotamise ning õigus- ja teovõime osas asub vastutavaks peetava(te) ning kaotust või kahju

kannatava(te) isiku(te) alaline elukoht samas riigis või vastutavaks peetava(te) isiku(te) alalise elukoha ning kaotust või kahju kannatava(te) isiku(te) asukohariigi vastavad õigused on oma olemuselt identsed;

b) pooltevaheline eelnev õiguslik või de facto suhe, nt leping, mis on tihedalt seotud asjassepuutuva lepinguvälise kohustusega;

c) vajadus tulemuse kindluse, prognoositavuse ja ühtsuse järele;

d) legitiimsete ootuste kaitse;

e) poliitika, millel põhineb välismaa seadus ja selle seaduse kohaldamise tagajärjed.

3. Kohaldatava õiguse küsimuse lahendamisel analüüsib juhtumit uuriv kohus vajadusel kõiki arutelu spetsiifilisi teemasid eraldi.

Justification

For the sake of clarity, consistency and an appropriate measure of flexibility, the rapporteur has opted for a flexible general rule which should apply to all torts/delicts in the absence of a choice of law or of special rules set out in the succeeding articles, together with a provision indicating circumstances in which, exceptionally, that rule may be displaced by virtue of the existence of a manifestly closer connection with a country other than that indicated by the general rule. It is considered that this provision can cater for product liability, unfair competition and violations of the environment.

The rapporteur considers that, in so far as it is provided that each specific issue of an international dispute requires separate analysis, courts can avoid all potentially applicable statuta odiosa, by applying, where necessary, dépeçage (see Friedrich K. Juenger, The Problem with Private International Law, Rome 1999, Centro di studi e recerche di diritto comparato e straniero).

This is reinforced by point 2(c), which enables the court seised to decline to apply a provision or provisions of foreign law whose consequences would be repugnant.

This approach is designed to maximise legal certainty while allowing courts to use their discretion in choosing the solution which best accords with the need to do justice to the victim and with the reasonable expectations of the parties, whilst minimising the risk of forum shopping.
Paradoxically, excessively rigid - ostensibly simple - rules do not necessarily lead to greater legal certainty or to predictability of outcome, which is so important for practitioners. For

instance, such rules often result in the courts using recategorisation of issues as procedural in order to do justice in particular cases.

Muudatusettepanek 24
Artikkel 4

Artikkel 4	***kustutatud***
Tootevastutus	
Piiramata artikli 3 lõikeid 2 ja 3, kohaldatakse puudusega toote poolt põhjustatud kahjust või kahjuohust tuleneva lepinguvälise kohustuse suhtes selle riigi õigust, mille alaline elanik kahju kannatanud isik on, v.a juhul, kui vastutavaks peetud isik suudab tõestada, et toodet turustati selles riigis ilma tema nõusolekuta. Viimasel juhul kohaldatakse selle riigi õigust, mille alaline elanik vastutavaks peetud isik on.	

Justification

It is considered that liability for defective products can be dealt with under Article 3, as amended.

Muudatusettepanek 25
Jao 1 A pealkiri (uus)

Jagu 1 A
LEPINGUVÄLISTE ERIKAHJUDE/-DELIKTIDE JA KOHUSTUSTE SUHTES KOHALDATAVAD ERISÄTTED

Muudatusettepanek 26
Artikkel 5

Artikkel 5	***kustutatud***
Ebaõiglane konkurents	

1. 1. Ebaõiglasest konkurentsist tuleneva lepinguvälise kohustuse suhtes kohaldatav õigus on selle riigi õigus, milles esinevaid konkurentsisuhteid või tarbijate ühishuve mõjutatakse või võidakse otseselt ja oluliselt mõjutada.	
2. Kui ebaõiglase konkurentsi juhtum mõjutab üksnes konkreetse konkurendi huve, siis kohaldatakse artikli 3 lõikeid 2 ja 3.	

Justification

It is considered that unfair competition can be dealt with under Article 3, as amended. Moreover, in the absence of clarity as to what is covered by "acts of unfair competition", the rapporteur considers that this provision is best omitted. If, ultimately, it is decided that "acts of unfair competition" should be expressly catered for in this Regulation, the rapporteur considers that such acts should be defined in a definition clause.

Muudatusettepanek 27
Artikkel 6

Artikkel 6	Artikkel 6
Privaatsuse ja isiklike õiguste rikkumine	Privaatsuse ja isiklike õiguste rikkumine
1. Privaatsuse või isiklike õiguste rikkumisest tulenevate lepinguväliste kohustuste suhtes kohaldatakse ***kohtu asukohariigi õigust, kui artiklis 3 sätestatud õigus on vastuolus kohtu asukohariigis kehtivate sõna- ja teabevabaduse aluspõhimõtetega***.	***1.*** Privaatsuse või isiklike õiguste rikkumisest tulenevate lepinguväliste kohustuste suhtes kohaldatava õiguse suhtes kohaldatakse ***selle riigi õigust, kus leiab (leiavad) või võib (võivad) leida aset kõige olulisem(ad) kaotuse või kahju element (elemendid), kuid konkreetse riigiga võib olla ka oluliselt tugevam seos, mille puhul on võetud arvesse selliseid tegureid nagu riik, kuhu trükis või ülekanne on eeskätt suunatud, või trükise või ülekande keel või müügi või antud riigi kuulajaskonna suuruse osakaal kogumüügis või kogu kuulajaskonnas. See säte kehtib mutatis mutandis Internetis avaldatava teabe suhtes.***
2. Vastulause esitamise õiguse või sarnaste meetmete suhtes kohaldatakse selle riigi õigust, kus ringhäälinguorganisatsioon ***või kirjastaja*** alaliselt asub.	2. Vastulause esitamise õiguse või sarnaste meetmete ***ja kirjastaja või ringhäälinguorganisatsiooni*** suhtes ***seoses trükise või ülekande sisuga võetavate ennetavate meetmete või keelavate***

	ettekirjutuste suhtes kohaldatakse selle riigi õigust, kus ***kirjastaja või*** ringhäälinguorganisatsioon alaliselt asub.

Justification

The amended version of Article 6 is consistent with the judgment in Case C-68/93 Fiona Shevill and Others [1995] ECR I-415. This rule has been formulated to cover situations in which a manifestly closer connection may be considered to exist with the country of the principal place of publication or broadcasting. This will make for more legal certainty for publishers and broadcasters and result in a straightforward rule applying to all publications, even those carried out on the Internet.

The amendment to the second paragraph relating to injunctive relief is more realistic, given that such relief has to be sought and granted swiftly and is interim in nature.

Muudatusettepanek 28
Artikkel 6

Artikkel 6	Artikkel 6
Privaatsuse ja isiklike õiguste rikkumine	Privaatsuse ja isiklike õiguste rikkumine
1. Privaatsuse või isiklike õiguste rikkumisest tulenevate lepinguväliste kohustuste suhtes kohaldatakse ***kohtu asukohariigi kehtivat õigust, kui artiklis 3 sätestatud õigus on vastuolus kohtu asukohariigis kehtivate sõna- ja teabevabaduse aluspõhimõtetega***.	1. ***Kirjastamise või ülekande tagajärjel toimunud*** privaatsuse või isiklike õiguste rikkumisest tulenevate lepinguväliste kohustuste suhtes kohaldatakse ***selle riigi õigust, millele kirjastus- või ülekandeteenus on peamiselt suunatud või alternatiivselt selle riigi õigust, kus tehakse kirjastamisega seotud otsuseid.***
2. Vastulause esitamise õiguse või samaväärsete meetmete suhtes kohaldatakse selle riigi õigust, kus ringhäälinguorganisatsioon ***või kirjastaja*** alaliselt asub.	2. Vastulause esitamise õiguse või samaväärsete meetmete ***ja kirjastaja või ringhäälinguorganisatsiooni*** suhtes ***seoses trükise või ülekande sisuga võetavate ajutiste või alaliste ennetavate meetmete või keelavate ettekirjutustega kohaldatakse*** selle riigi õigust, kus ***kirjastaja või*** ringhäälinguorganisatsioon alaliselt asub.

Justification

Muudatusettepanek 29
Artikli 6 lõige 2 a (uus)

2 a. Lõiget 2 kohaldatakse samuti isikuandmete käitlemisest tulenevale privaatsuse või isiklike õiguste rikkumisele.

Justification

This amendment is intended to fill a perceved lacuna in the proposal for a regulation.

Muudatusettepanek 30
Artikkel 6 a (uus)

Artikkel 6 a

Tööstustegevus

Käimasolevast või lõpetatud tööstustegevusest tuleneva lepinguvälise kohustuse suhtes kohaldatav õigus on selles riigis kehtiv õigus, kus hagimenetlus algatatakse või algatati.

Justification

The rights of workers to take collective action, including strike action, guaranteed under national law must not be undermined.

Muudatusettepanek 31
Artikkel 6 b (uus)

Artikkel 6 b

Liiklusõnnetused

1. Kuni selle ajani, mil ühendus võtab vastu üksikasjaliku õigusakti liiklusõnnetustele kohaldatava õiguse kohta, kohaldavad liikmesriigid kas käesoleva määruse artiklis 13 kehtestatud üldsätteid või liiklusõnnetuste suhtes kohaldatavat õigust käsitlevat 4. mai 1971. aasta Haagi konventsiooni.

2. Juhul, kui isiku tervisekahjustused tulenevad liiklusõnnetustest, peaks juhtumiga tegelev kohus kohaldama kannatanu alalise elukoha kahju määra reguleerivaid sätteid, kui see ei ole

ebaõiglane.

Muudatusettepanek 32
Artikkel 7

Artikkel 7	***kustutatud***
Keskkonnakahjustus	
Keskkonnakahjustusest tuleneva lepinguvälise kohustuse suhtes kohaldatakse õigust, mis määratakse artikli 3 lõike 1 kohaldamisega, v.a juhul, kui kahju kannatanud isik eelistab tugineda selle riigi õigusele, kus kahju põhjustanud sündmus aset leidis.	

Justification

It is considered that violations of the environment can be dealt with under Article 3, as amended. Moreover, in the absence of any definition of what is meant by "violations of the environment", the rapporteur prefers to make no express mention of such.

Muudatusettepanek 33
2. jao pealkiri

2. JAGU	***kustutatud***
LEPINGUVÄLISTE KOHUSTUSTE SUHTES KOHALDATAVAD SÄTTED, MIS EI TULENE LEPINGUVÄLISEST KAHJUST EGA DELIKTIST	

Justification

This title is now redundant.

Muudatusettepanek 34
Artikkel 9

Artikkel 9	***kustutatud***
Kohaldatava õiguse määratlemine	
1. Kui muust teost kui lepinguväline kahju või delikt tulenev lepinguväline kohustus puudutab poolte varasemat suhet, nt lepinguvälise kohustusega	

tihedalt seotud leping, siis kohaldatakse selle suhtes õigust, mida kohaldatakse nimetatud suhte puhul.

2. Piiramata lõiget 1, kui poolte alaline elukoht asub kahju tekitanud sündmuse toimumise ajal samas riigis, siis kohaldatakse lepinguvälise kohustuse suhtes selle riigi õigust.

3. Piiramata lõikeid 1 ja 2, kohaldatakse alusetust rikastumisest tuleneva lepinguvälise kohustuse suhtes selle riigi õigust, kus alusetu rikastumine aset leiab.

4. Piiramata lõikeid 1 ja 2, kohaldatakse ilma nõuetekohaseid volitusi omamata teise isiku nimel sooritatud tegudest tuleneva lepinguvälise kohustuse suhtes selle riigi õigust, kus on kasu saaja alaline elukoht loata teo toimepanemise ajal. Juhul, kui ilma nõuetekohaseid volitusi omamata teise isiku nimel sooritatud tegudest tulenev lepinguväline kohustus on seotud isiku või materiaalse vara füüsilise kaitsega, kohaldatakse selle riigi õigust, milles kasu saaja või vara loata teo toimepanemise ajal asus.

5. Olenemata lõigetest 1, 2, 3 ja 4, kohaldatakse teise riigi õigust, kui kõik juhtumi tingimused viitavad selgelt asjaolule, et lepinguväline kohustus on oluliselt tihedamini seotud teise riigiga.

6. Olenemata käesolevast artiklist, kohaldatakse kõikide intellektuaalse omandiga seotud lepinguväliste kohustuste suhtes artiklit 8.

Justification

Replaced by Articles 9a and 9b.

Muudatusettepanek 35
Artikkel 9 a (uus)

Artikkel 9 a

Alusetu rikastumine

1. Kui alusetust rikastumisest tulenev lepinguväline kohustus puudutab pooltevahelist varasemat suhet, nt lepinguvälise kohustusega tihedalt seotud leping, siis kohaldatakse selle suhtes õigust, mida kohaldatakse nimetatud suhte puhul.

2. Kui lõike 1 põhjal ei ole võimalik kindlaks määrata kohaldatavat õigust ja kui poolte alaline elukoht asub alusetu rikastumise põhjustanud sündmuse toimumise ajal samas riigis, siis kohaldatakse selle riigi õigust.

3. Kui lõigete 1 ja 2 põhjal ei ole kohaldatavat õigust võimalik kindlaks määrata, siis kohaldatakse selle riigi õigust, kus alusetut rikastumist põhjustanud sündmused tõeliselt aset leidsid, olenemata riigist, kus alusetu rikastumine ilmnes.

4. Kui kõikidest juhtumi tingimustest ilmneb, et alusetust rikastumisest tulenev kohustus on oluliselt tihedamini seotud muu riigiga, kui lõigetes 1, 2 ja 3 on viidatud, kohaldatakse nimetatud muu riigi õigust.

Justification

These rules closely accord with the general rules for torts/delicts. In addition, the rapporteur disagrees with the Commission's original idea that the law applicable in cases of unjust enrichment should be the law of the country in which enrichment takes place. The place where enrichment takes place may be entirely fortuitous (e.g. dependent upon where a fraudster chooses to open the bank account to which monies are fraudulently paid over).

Muudatusettepanek 36
Artikkel 9 b (uus)

Artikkel 9 b

Negotiorum gestio

1. Kui teise isiku nimel ilma nõuetekohaseid volitusi omamata sooritatud teost või tegudest tulenev lepinguväline kohustus puudutab

pooltevahelist varasemat suhet, nt lepinguvälise kohustusega tihedalt seotud leping, siis kohaldatakse selle suhtes õigust, mida kohaldatakse nimetatud suhte puhul.

2. Kui lõike 1 põhjal ei ole kohaldatavat õigust võimalik kindlaks määrata, ja kui poolte alaline elukoht asub kaotuse või kahju põhjustanud sündmuse toimumise ajal samas riigis, siis kohaldatakse selle riigi õigust.

3. Kui lõigete 1 ja 2 põhjal pole kohaldatavat õigust võimalik kindlaks määrata, siis kohaldatakse selle riigi õigust, kus tegu toime pandi.

4. Kui kõikidest juhtumi asjaoludest ilmneb, et teise isiku nimel ilma nõuetekohaseid volitusi omamata sooritatud teost või tegudest tulenev lepinguväline kohustus on selgelt tihedamini seotud muu riigiga, kui on lõigetes 1, 2 ja 3 viidatud, kohaldatakse nimetatud muu riigi õigust.

Justification

These rules closely accord with the general rules for torts/delicts.

Muudatusettepanek 37
Artikkel 10

Artikkel 10	***kustutatud***
Valikuvabadus	
1. Pooled võivad pärast vaidluse tekkimist sõlmitud lepingus leppida kokku, et nad allutavad lepinguvälised kohustused, v.a kohustused, mille suhtes kohaldatakse artiklit 8, oma äranägemisel valitud õigusele. Kohaldatava õiguse valikut tuleb väljendada või näidata mõistliku kindlusega vastavalt asjassepuutuva juhtumi tingimustele. See ei pruugi mõjutada kolmandate poolte õigusi.	

2. Kui kõik olukorra elemendid asusid kahju tekkimise ajal muus riigis kui selles, mille õigus kohaldamiseks valiti, siis ei piira poolte tehtud valik selle riigi õiguse kohaldamist, millest ei ole lepinguga lubatud kõrvale kalduda.

3. Kui olukorra muud elemendid asusid kahju tekkimise hetkel muus Euroopa Ühenduse liikmesriigis, siis ei takista poolte kohaldatava õiguse valik ühenduse õiguse kohaldamist.

Justification

Covered by the new Article 2a.

Muudatusettepanek 38
Artikli 11 punkt a

a) vastutuse ***tingimused*** ja ulatus, sh ***oma tegude eest vastutavate*** isikute määratlemine;	a) vastutuse ***alus*** ja ulatus, sh ***nende*** isikute määratlemine***, kelle tegudega kaasneb vastutus***;

Justification

Corrects the English version to bring it into line with the other language versions and aligns the wording with existing private international law conventions.

Muudatusettepanek 39
Artikli 11 esimene lõik a (uus)

V.a juhul, kui käesolevas määruses või kehtivas kollisioonilepingus sätestatakse teisiti. kohaldab juhtumit uuriv kohus kahju määra siseriiklikke sätteid, kui juhtumi tingimused ei õigusta muu liikmesriigi sätete kohaldamist.

Justification

This clarifies the position relating to the quantication of damages. Normally, the court seised will apply its national law, but, in cases such as road accidents, it may apply the rules of another country.

Muudatusettepanek 40

Artikkel 11 a (uus)

Artikkel 11 a

Kohaldatava õigusega seonduvad vaidlusküsimused

Mis tahes hageja, kes esitab hagi või vastuhagi käesoleva määruse ulatusse jäävale riiklikule kohtule, teavitab kohut ja kõiki teisi pooli hagiavalduses või muus samaväärse päritoluga dokumendis sisalduva lihtsa avaldusega õigusest või õigustest, mida nimetatud hageja peab kohaldatavaks oma hagi kõikidele või osadele pooltele.

Justification

This simple requirement will ensure that the issue of applicable law is properly considered by both the parties and the court thus helping to ensure legal certainty.

Muudatusettepanek 41
Artikkel 11 b (uus)

Artikkel 11 b

Välismaa seaduse sisu määratlemine

1. Juhtumit uuriv kohus kehtestab enda algatusel välismaa seaduse sisu. Sel eesmärgil võib nõuda poolte koostööd.

2. Kui välismaa seaduse sise määratlemine on võimatu, kohaldatakse poolte nõusolekul juhtumit uuriva kohtu õigust.

Justification

This clarification should ensure a more uniform approach to the application of foreign law by courts throughout the EU.

Muudatusettepanek 42
Artikkel 12

Artikkel 12	Artikkel 12

Peamised imperatiivsed sätted	Peamised imperatiivsed sätted
1. ***Kui käesoleva määruse alusel kuulub kohaldamisele konkreetse kolmanda riigi õigus, võib rakendada muu riigi imperatiivseid sätteid, millega olukord tihedalt seotud on, tingimusel, et viimati nimetatud riigi õiguse kohaselt tuleb kohaldada neid sätteid, olenemata lepinguvälise kohustuse suhtes kohaldatavast õigusest. Nimetatud imperatiivsete sätete rakendamise kaalumisel tuleb võtta arvesse nende iseloomu ja eesmärki ning nende kohaldamise või kohaldamata jätmise tagajärgi.***	1. ***Käesoleva määrusega ei piirata kohtu asukohariigi õiguse kohaldamist olukorras, kus see on kohustuslik, sõltumata muudel juhtudel lepinguvälise kohustuse suhtes kohaldatavast õigusest.***
2. ***Käesoleva määrusega ei piirata kohtu asukohariigi õiguse kohaldamist olukorras, kus see on kohustuslik, sõltumata muudel juhtudel lepinguvälise kohustuse suhtes kohaldatavast õigusest.***	2. ***Kui käesoleva määruse alusel kuulub kohaldamisele konkreetse riigi õigus, siis võib rakendada muu riigi imperatiivseid sätteid, millega olukord tihedalt seotud on, tingimusel, et viimati nimetatud riigi õiguse kohaselt tuleb kohaldada neid sätteid, olenemata lepinguvälise kohustuse suhtes kohaldatavast õigusest. Nimetatud imperatiivsete sätete rakendamise kaalumisel tuleb võtta arvesse nende iseloomu ja eesmärki ning nende kohaldamise või kohaldamata jätmise tagajärgi.***

Justification

The new order of the paragraphs seems more logical. The English text has been corrected to align it with the other language versions.

Muudatusettepanek 43
Artikkel 13

Artikkel 13 Ohutus- ja käitumiseeskirjad	Artikkel 13 Ohutus- ja käitumiseeskirjad
Sõltumata kohaldatavast õigusest, tuleb vastutuse määratlemisel arvesse võtta ohutus- ja käitumiseeskirju, mis kehtisid kahju tekitanud sündmuse toimumise kohas ja ajal.	Sõltumata kohaldatavast õigusest, tuleb vastutuse määratlemisel ***tegelikult*** arvesse võtta ohutus- ja käitumiseeskirju, mis kehtisid kahju tekitanud sündmuse toimumise kohas ja ajal.

Justification

This point is made by the Commission in its explanatory memorandum and should be reflected in the text of the Regulation itself.

Muudatusettepanek 44
Artikkel 14

Artikkel 14	Artikkel 14
Vastutava isiku kindlustaja suhtes võetavad otsesed meetmed	Vastutava isiku kindlustaja suhtes võetavad otsesed meetmed
Kahju kannatanud isikute õiguse osas võtta otseseid meetmeid vastutavaks peetava isiku kindlustaja suhtes kehtib lepinguvälistele kohustustele kohaldatav õigus, v.a juhul, kui kahju kannatanud isik eelistab rajada oma nõuded kindlustuslepingu suhtes kohaldatavale õigusele.	Kahju kannatanud isikute õiguse osas võtta otseseid meetmeid vastutavaks peetava isiku kindlustaja suhtes kehtib lepinguvälistele kohustustele kohaldatav õigus, v.a juhul, kui kahju kannatanud isik eelistab rajada oma nõuded kindlustuslepingu suhtes kohaldatavale õigusele ***tingimusel, et üks nimetatud õigustest seda võimaldab***.

Justification

Clarification requested by the insurance industry.

Muudatusettepanek 45
Artikli 17 lõige 2 a (uus)

	2 a. Olenemata artiklitest 11 a ja 11 b ning käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2, ei kohaldata käesoleva määruse sätteid tõenditele ja menetlustele.

Justification

This amendment corresponds to Article 1(2)(h) of the Rome Convention on the law applicable to contractual obligations.

Muudatusettepanek 46
Artikkel 22

Artikkel 22	Artikkel 22
Asukohariigi riiklik poliitika	Asukohariigi riiklik poliitika
Käesolevas määruses sätestatud riigi õiguskorra kohaldamisest võib keelduda üksnes juhul, kui kohaldamine on selges vastuolus kohtu asukohariigis kehtiva riikliku poliitikaga.	***1.*** Käesolevas määruses sätestatud riigi õiguskorra kohaldamisest võib keelduda üksnes juhul, kui kohaldamine on selges vastuolus kohtu asukohariigis kehtiva riikliku poliitikaga. ***1 a. Käesolevas määruses sätestatud mis tahes riigi õiguskorra kohaldamisest võib keelduda ning/või kohaldada kohtu asukohariigi õigust, kui eespool nimetatud kohaldamine oleks vastuolus Euroopa inimõiguste konventsioonis sätestatud põhiõiguste ja vabadustega, riigi põhiseaduse ja rahvusvahelise humanitaarõigusega.*** ***1 b. Käesolevas määruses sätestatud õiguse kohaldamise, mis toob kaasa mittehüvitatavad kahjud, nt hoiatava või karistava iseloomuga kahjutasude määramise, võib lugeda kohtu asukohariigi riikliku poliitikaga vastuolus olevaks.***

Justification

The new second paragraph is intended as a clarification of the meaning of public policy at Community level.

The new third paragraph has been added as it is thought beyond the scope of this Regulation to introduce a new concept of "Community public policy" and remove the possibility of awarding exemplary or punitive damages as the Commission proposed in Article 24. The rapporteur is conscious that the existence of such damages may act as an incentive for forum shopping and therefore has included in the new review clause a commitment on the part of the Commission to examine the whole question of damages in this context when it reviews the implementation of the Regulation.

Muudatusettepanek 47
Artikkel 23

Artikkel 23	***kustutatud***
Seos ühenduse õiguse muude sätetega	
1. Käesoleva määrusega ei piirata ei Euroopa ühenduste asutamislepingute	

ega Euroopa ühenduste institutsioonide õigusaktide kohaldamist:

– milles on seoses erijuhtumitega sätestatud lepinguväliste kohustustega seotud kollisiooninormid või;

– milles on kehtestatud sätted, mis käesoleva määruse põhjal kuuluvad kohaldamisele, olenemata kõnealuse lepinguvälise kohustuse suhtes kohaldatavast siseriiklikust seadusest või;

– mis takistavad kohtu asukohariigis kehtiva õiguse sätte või sätete või käesolevas määruses sätestatud õiguse kohaldamist;

2. Käesoleva määrusega ei piirata selliste ühenduse instrumentide rakendamist konkreetsetes küsimustes ega nende instrumentidega reguleeritud valdkondades, mis allutavad teenuste osutamise või kaupade pakkumise selle liikmesriigi õigusele, kus teenuste pakkuja asub, ja võimaldavad koordineeritud valdkonnas piirata teisest liikmesriigist pärinevate teenuste osutamist ja kaupade müüki üksnes piiratud juhtudel.

Justification

Corresponding provisions have been inserted into Article 1, paragraph 2a.

Muudatusettepanek 48
Artikkel 24

Artikkel 24	***kustutatud***
Mittehüvitatav kahju	
Käesolevas määruses sätestatud õiguse kohaldamine, mis toob kaasa mittehüvitatava, nt hoiatava või karistava iseloomuga kahju määramise, on vastuolus ühendusesisese poliitikaga.	

Justification

Whilst the rapporteur has sympathy with this provision, she has preferred to add an amended

version to Article 22.

Muudatusettepanek 49
Artikkel 25

Artikkel 25	Artikkel 25
Seotus olemasolevate rahvusvaheliste konventsioonidega	Seotus olemasolevate rahvusvaheliste konventsioonidega
Käesoleva määrusega ei piirata selliste rahvusvaheliste konventsioonide kohaldamist, millega liikmesriigid on käesoleva määruse vastuvõtmisel juba ühinenud, ja millega on erijuhtumite osas sätestatud kollisiooninormid, mis on seotud lepinguväliste kohustustega.	***1.*** Käesoleva määrusega ei piirata selliste rahvusvaheliste konventsioonide kohaldamist, millega liikmesriigid on käesoleva määruse vastuvõtmisel juba ühinenud, ja millega on erijuhtumite osas sätestatud kollisiooninormid, mis on seotud lepinguväliste kohustustega.
	2. Käesolevas määruses sätestatu on ülimuslik kahe või enama liikmesriigi vahel sõlmitud rahvusvaheliste konventsioonide suhtes, välja arvatud lisas 1 loetletud konventsioonide suhtes.

Muudatusettepanek 50
Artikkel 26 a (uus)

	Artikkel 26 a
	Muutmine
	Komisjon esitab hiljemalt …* Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele aruande määruse kohaldamise kohta ja vajadusel täiendavaid ettepanekuid määruse kohandamiseks.
	Aruande koostamisel peab komisjon pöörama erilist tähelepanu sellele, missugune mõju on erinevates jurisdiktsioonides välismaa seaduste kasutamise viisidel ja kahju küsimusel, sh hoiatava või karistava iseloomuga kahjutasude määramise võimalusel teatavates jurisdiktsioonides.
	Samuti tuleb kaaluda, kas tuleks teha

ettepanek liiklusõnnetusi reguleerivate ühenduse õigusaktide vastuvõtmiseks.

Aruanne sisaldab analüüsi selle kohta, mil määral liikmesriikide kohtud kohaldavad välismaa seadusi praktikas, sh soovitusi ühtse arusaamaga välismaa seaduste kohaldamiseks.

**** Kolm aastat pärast määruse vastuvõtmist.***

Justification

The rapporteur considers that such a review clause is both desirable and necessary.

EXPLANATORY STATEMENT

The amendments presented to the proposal for a regulation are intended to rationalise and simplify the original proposal . The rapporteur suggests that the best approach is first to consider whether the parties have agreed on what the applicable law should be (Article 2a). Indeed, she can see no reason why parties should not be able to agree to submit non-contractual obligations to the law of their choice before, and not only after, the dispute arises, where it is clear beyond doubt that the parties are in a pre-existing arms-length commercial relationship. She has also made it possible for such agreements to be made in respect of disputes relating to intellectual property rights. She is conscious that this is controversial, but considers that it warrants being debated.

Otherwise the courts should apply either the rules set out in Article 3 or the successive rules for specific non-contractual obligations.

Article 3 opts in the first place for the *lex loci delicti commissi*. But, exceptionally, where the non-contractual obligation is manifestly more closely connected with another country, the court should opt for the law of that country. The connecting factors specifically mentioned allow courts to apply the law of the place of habitual residence of the victim and the tortfeasor or to take account of a pre-existing legal or *de facto* relationship between them. This is designed, as points (c) and (d) make plain, to produce certainty, predictability and uniformity of result and protect legitimate expectations.

Your rapporteur takes the view that the complexity of many cases is such that a flexible regime is more appropriate than rigid rules for each class of non-contractual obligation. Small factual differences in cases can substantially alter the parties' expectations and the policy considerations at stake. Moreover, in disputes which take place in a Community of States without borders, all having different legal systems but sharing a common heritage of human rights provisions and Community law, justice will often be served by applying *dépeçage*. It is for this reason, that Article 3(3) provides that the court seised must, where necessary, subject each issue of the dispute to separate analysis. This may prove necessary, *inter alia*, in order

to avoid having to apply *statuta odiosa* of non-Community countries. What is essential is that courts are provided with a clear instrument which allows them the necessary flexibility in order to do justice to the parties in individual cases.

As far as traffic accidents are concerned, the rapporteur considers that since several Member States have ratified the Hague Convention, they should be free to continue to apply it until such time as a Community instrument has been adopted. In addition, since it would in some cases plainly be equitable to award damages for personal injuries on the scale of the victim's country of residence and not on the scale of the country in which the accident occurred, a provision is included to this effect. In this connection, the rapporteur considers that it is important to include a reference to the Brussels I Regulation and the Fourth and Fifth Motor Insurance Directives, which allow the victim to bring a direct action against the insurers. The rapporteur has also made it clear that, except where specific reference is made thereto in the Regulation, the question of the quantum of any damages awarded should be dealt with under the law of the forum.

Your rapporteur has provided for special rules for defamation, unjust enrichment, agency without authority and torts arising out of industrial disputes.

In contrast, she has deleted the special provisions on defective products, unfair competition and violations of the environment, on the ground that, in the absence of persuasive evidence to the contrary and clear definitions of the torts/delicts concerned, the general rules are adequate to cope with the situations concerned. Whereas the rapporteur might be persuaded that specific provisions on defective products should be included if a good case were made out for this, she would be loath to include provisions on unfair competition and violations of the environment in the absence of a definition clause clearly setting out what torts/delicts are meant by those expressions.

As far as violations of privacy and rights relating to the personality are concerned, the rapporteur takes the view that the *lex loci delicti commissi* should in principle apply, but that the court should be able to consider that a manifestly closer connection exists with the country of publication or broadcasting having regard to sales per Member State, audience figures and so on. In line with the Brussels I Regulation on the recognition and enforcement of judgments, the court may also take account of the audience to which the publication or broadcast is principally directed. Given that Internet publications are also covered, it will be possible to avoid a situation in which different rules apply to the same publication, depending on whether it is made off- or on-line. Your rapporteur considers that this should conduce to greater legal certainty. In order to take account of concerns expressed by publishers and broadcasters, she has also offered an alterative version of the provisions in question in order to allow full debate to take place in committee.

As far as other non-contractual obligations are concerned, your rapporteur has chosen to deal with unjust enrichment and agency without authority in two separate articles for the sake of simplicity.

The rapporteur is conscious that her approach diverges from that of traditional international conventions in the field of private international law, but would point out that the instrument in preparation is a piece of Community legislation and hence has to satisfy different

requirements. In contrast to previous instruments where the Community has taken over an existing international convention on private law, in this instance there was no previous convention, which provides a unique opportunity to legislate in a specifically Community context. In particular, your rapporteur has taken pains to ensure that the regulation can co-exist with Internal Market legislation and promote, rather than hamper, the proper functioning of the Internal Market. Particular consideration has been given to the Regulation's relationship with the television without frontiers and the e-commerce directives. Your rapporteur has been anxious to suggest a principled holistic approach which should avoid the necessity for confusing carve-outs and special regimes, present or future, as these merely serve to make our legislation more complex to navigate and less transparent.

Attention has also been paid to public policy. Your rapporteur considers that it is important to make it clear that embryonic Community public policy exists, as reflected in the ECHR, the Charter of Fundamental Rights, national constitutional provisions and international humanitarian law. The reference to international humanitarian law has been expressly added to avoid courts having to apply rules of law of a non-Community country which would be repugnant to European systems of values, even though it is implicit already in the rapporteur's reformulation of Article 3.

Your rapporteur has also made it clear that rules of evidence and procedure are outside the scope of this Regulation in accordance with the traditional rules of private international law. Nevertheless, she has included provisions designed to ensure that national procedures are such that courts do in fact consider the question of the applicable law when proceedings falling within the scope of the Regulation are brought. This is essential in order to ensure uniformity of approach throughout the Union.

In additional, the *ordre public* provision has been expanded to cover exemplary and punitive damages, since your rapporteur considers that it is not legally possible in an instrument such as this to legislate to prohibit the award of such damages. She has, however, added a review clause mandating the Commission to examine, three years after the adoption of the Regulation, the question of damages and its impact in terms of forum shopping.

Given the dissatisfaction which has been voiced about the Hague Convention on traffic accidents, your rapporteur proposes to ask the Commission to consider proposing a Community instrument for this area. Pending this, traffic accidents should be able to be dealt satisfactorily under this Regulation, which expressly allows those Member States which have ratified the Hague Convention to continue to apply it. In this connection, the rapporteur would point to the problems caused by the discrepancies in the level of damages awarded by courts in the various Member States, which she considers deserves attention.

Another key part of this review should be the issue of how national courts deal in practice with the application and use of foreign law; more evidence of this needs to be accumulated to ensure that there is equality of treatment with national law so as to encourage confidence in the use of foreign law in national courts and again discourage the perceived need for forum shopping.

Your rapporteur wishes to underline that this Regulation should be seen as both underpinning Member States' differing legal traditions in private law, which arise out of their individually

unique historic cultural and social circumstances, but at the same time as providing clear guidance at a Community level as to how those differing traditions should be recognised when conflicts arise by giving proper weight to the priorities of the overall Community legal order. The rapporteur would conclude by stating that this Regulation should assist in ensuring that the Community principles of mutual recognition and trust between the courts of the Member States are upheld.

Lastly, the rapporteur wishes to thank all those who have assisted her by giving her their advice and criticism, especially those who have participated in the work of the Project Team. The rapporteur has studied closely the Swiss Federal Law on Private International Law, the US Second Restatement and other instruments of federal States before reaching her conclusions as to what approach should be adopted.